

# СТАНОВИЩЕ

От

**Доц. д-р Свитлана Юриевна Бачурска, дм**

Клиника по обща и клинична патология, УСБАЛ по онкология,  
„Проф. Иван Черноземски“, София

Катедра по Здравни грижи, Факултет по Обществено здраве, здравни грижи и туризъм,  
Национална Спортна Академия „Васил Левски“, София

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, Професионално направление 7.1. „Медицина“, Научна специалност „Вътрешни болести“.

на **д-р Таня Любомирова Златанова**, докторант на самостоятелна форма на докторантура към Клиника по медицинска онкология на Аджибадем, Сити Клиник, УМБАЛ „Токуда“, София (Заповед за зачисляване 15-05-139/30.09.2022 г.).

Тема: **„Маркери за системно възпаление и ефективност на имунотерапията при пациенти с метастатичен недребноклетъчен рак на белите дробове“.**

Научен ръководител - **доц. д-р Желязко Арабаджиев, дм.**

## **1. Общо представяне на процедурата и докторанта**

Представеният комплект от материалите на електронен носител е в съответствие с Правилника за условия и реда за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности в Аджибадем, Сити Клиник, УМБАЛ „Токуда“, София.

Приложени са дисертационния труд, автореферат и общо 4 свързани с дисертационния труд публикации.

## **2. Актуалност на тематиката**

По своята същност, темата е съвременна и изключително актуална, като разглежда проблем с важно научно-практическо значение, а именно валидиране на лесни за изчисление прогностични индекси и скорове, на базата на които лесно да бъдат идентифицирани пациенти с висок риск от тромбози и смърт.

Дефинирана е ясна и конкретна цел – „да се проучи прогностичния потенциал на Индекса за системно имунно възпаление (SII), Khorana score (KS), модифициран Khorana score (mKS) и Инфламаторен индекс при авансирал РБД (ALI) по отношение на терапевтичния отговор и преживяемостта в хода на проведена първа линия имунотерапия или химиоимунотерапия, при пациенти с метастатичен недребноклетъчен рак на белите дробове“.

Поставените задачи са насочени към постигането на целта като следват логическата последователност. Използваните методики са съвременни и адекватно подбрани. Към момента на разработването на дисертационни труд и изпълнението на задачите те са актуални.

### **3. Познаване на проблема**

Литературният обзор представя в синтезиран вид демографското разпространение на рака на белите дробове в световен и национален мащаб, основни аспекти на етиология и патогенеза на белодробния карцином, хистологичните и молекулярно-генетичните специфики и стадията му. Подробно са описани прогностични и предиктивни фактори при рака на белите дробове. Докторантът поставя акцент върху маркери на възпалението като негативен прогностичен фактор и включването им в прогностични индекси и скорове. Задълбочено са представени съвременните терапевтични стратегии при рака на белите дробове.

Литературният обзор завършва с кратък анализ върху причините за повишаването на риска от възникване на тромбози и ролята на системното възпаление по отношение на канцерогенезата и поддържането на активен туморен процес.

### **4. Методика на изследването**

Използваните методи са подбрани в съответствие с поставените цели и задачи. Методологията на проведените изследвания е подробно описана и систематично онагледена. Описаните методи и начините на тяхното прилагане предполагат постигането на адекватни резултати.

### **5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите**

Дисертационният труд е написан на 132 страници, като започва с кратко въведение, написано на 1 страница. Литературният обзор е написан на 42 страници с достатъчна задълбоченост и изчерпателност, структуриран в девет раздела и завършващ с кратък анализ, насочващ към дефинирането на целта на дисертационния труд.

Целта на дисертационния труд е ясно и точно формулирана, отговаряща на темата на дисертационния труд. За постигането на целта са поставени шест задачи, обозначаващи основните етапи на проучването. Изследвания брой пациенти (188) е достатъчен с оглед постигане на адекватни резултати. Използвани са клинични, диагностични, лечебни и статистически методи за изследването. Методологичната част е демонстрирана върху 10 страници, описана в нужна степен подробно, показваща добро познаване и професионално владеене на използваните методи.

Резултатите от направените проучвания отговарят на поставените задачи. Написани са на 43 страници. Резултатите от задача 1 онагледяват клиничните и лабораторни характеристики на пациентите с метастатичен НДРБД, лекувани с 1-ва линия имунотерапия или съчетана химиоимунотерапия. Резултатите от задачи 2 и 3 илюстрират корелацията и прогностичен потенциал на SII, KS, mKS, ALI в двете групи, изследвани

преди старта на лечението, по отношение на туморен отговор, свободна от прогресия преживяемост и обща преживяемост. Резултатите от задача 4 дефинират роля на Khorana score, модифициран Khorana score и SII score като прогностични маркери за възникване на тромбози. Резултатите от задача 5 дават информация относно честотата и вид на имуномедираните токсичности. Резултатите от задача 6 онагледяват връзка между маркерите за системно възпаление(KS, mKS, SII и ALI) и ранна смърт. Глава 3 съдържа 39 фигури и 60 таблици, които дават ясен и прегледен характер на дисертационния труд. Получените резултати се обсъждат и анализират в глава 4, написана на 13 страници и представяща критичен преглед на получените резултати и съпоставка с описаните в литература данни по изследваните проблеми. Дисертационният труд завършва с формулиране на изводите и препоръките спрямо поставените задачи.

Дисертационният труд съдържа 198 литературни източника, повечето от които са съвременни, отпечатани през последните години в реферирани и цитируеми издания.

#### **6. Оценка на публикациите и личния принос на докторанта**

Представени са общо 4 научни публикации свързани с дисертационния труд, публикувани в периодичния български печат. Докторантът е първи автор в 2 от тях.

*Критични забележки:* По-голямата част от изводите и препоръките представят несъмнени приноси на дисертационния труд както с теоретичен така и с научно-приложен характер и заслужават да бъдат представени в отделна глава „Приноси“.

#### **7. Автореферат**

Авторефератът е с достатъчен обем, добре структуриран и онагледен с таблици и фигури, съобразен с основните изисквания към съдържание и оформление. Съдържанието му отразява пълно и точно основните резултати от дисертационния труд.

#### **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

Въз основа на гореизложеното считам, че дисертационният труд на д-р Таня Любомирова Златанова представлява напълно завършен научен продукт с научно-приложими и най-вече клинично-значими приноси. Също така дисертационният труд напълно отговаря на изисквания на ЗРАСРБ за придобиване на ОНС „доктор“.

Поради това давам своята **положителна оценка** върху цялостна разработка на докторанта и предлагам на почитаемото научно жури да **присъди ОНС „доктор“** на д-р **Таня Любомирова Златанова в научна специалност „Вътрешни болести“**.

16.08.2024 г.

Гр. София

Изготвил:.....

/Доц. д-р Свиглана Бачурека, дм/